

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 459/2023-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, proti postupu pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby z 13. júla 2023 Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 271/23/8803 a Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 45Tp/2/2023 a Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7Tpo/44/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. augusta 2023, doplnenou podaniami doručenými ústavnému súdu 11., 12. a 29. septembra 2023, domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi orgánu činného v trestnom konaní a všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia, zrušenia špecifikovaného rozhodnutia jedného z označených všeobecných súdov a vrátenia veci všeobecnému súdu na ďalšie konanie, prepustenia z väzby na slobodu a priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 eur, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre zločin vydierania, kde bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením Mestského súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) zo 4. júna 2023 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebola väzba sťažovateľa nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľ požiadal 13. júla 2023 o prepustenie

z väzby, pričom prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) predmetnej žiadosti nevyhovel a 28. júla 2023 ju predložil mestskému súdu. Mestský súd uznesením sp. zn. 45Tp/2/2023 z 9. augusta 2023 (ďalej len „prvostupňové väzobné rozhodnutie“) uvedenú žiadosť sťažovateľa zamietol, neprijal poskytnutú peňažnú záruku a nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti prvostupňovému väzobnému rozhodnutiu mestského súdu bola zamietnutá uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7Tpo/44/2023 z 28. augusta 2023 (ďalej len „druhostupňové väzobné rozhodnutie“).

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, že okresná prokuratúra, mestský súd a krajský súd nepostupovali pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uplatnenej 13. júla 2023 v súlade s požiadavkou urýchlenosti prejednávania väzobných vecí. Je toho názoru, že bolo v súlade s príslušným ustanovením Trestného poriadku povinnosťou okresnej prokuratúry predložiť jeho žiadosť mestskému súdu do piatich pracovných dní od jej uplatnenia, teda do 21. júla 2023, čo sa však nestalo, keďže k predloženiu došlo až 28. júla 2023. Odvolávajúc sa na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu, považuje za neprimerane dlhý aj postup všeobecných súdov, poukazujúc pritom aj na skutočnosť, že mu ku dňu podania ústavnej sťažnosti, resp. jej doplnenia 11. septembra 2023, nebolo doručené druhostupňové väzobné rozhodnutie krajského súdu. Takisto namieta, že sa krajský súd v druhostupňovom väzobnom rozhodnutí náležite nevysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami obsahujúcimi tvrdenia o nečinnosti príslušných orgánov činných v trestnom konaní, ktoré podľa mienky sťažovateľa nepostupujú v jeho väzobnej trestnej veci s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je uplatnená námietka porušenia jeho označených práv, ku ktorému malo podľa mienky sťažovateľa dôjsť nerešpektovaním požiadavky urýchleného prejednávania väzobných vecí pri rozhodovaní o jeho osobnej slobode, konkrétne pri posúdení jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

5. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky aj na rýchlosť tohto preskúmania. Už v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, v rámci ktorej sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti rozhodovania o väzbe z hľadiska čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o väzbe v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca (III. ÚS 255/03, III. ÚS 636/2017, II. ÚS 127/2020, II. ÚS 11/2022).

6. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj na základe súčinnosti poskytnutej zo strany mestského súdu ústavný súd zistil a zrekapituloval tieto informácie relevantné pre posúdenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa:

Okresnej prokuratúre bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby predložená 13. júla 2023 a keďže jej príslušný prokurátor nevyhovel, predložil ju 28. júla 2023 mestskému súdu. Väzobný

výsluch pred mestským súdom sa uskutočnil 9. augusta 2023 a po jeho vykonaní mestský súd rozhodol prvostupňovým väzobným rozhodnutím toho istého dňa. Vzápätí po jeho vyhlásení podal proti nemu sťažovateľ sťažnosť, pričom mestský súd následne 10. augusta 2023 doručil sťažovateľovi písomné vyhotovenie tohto rozhodnutia a súčasne ho vyzval k doplneniu dôvodov uplatnenej sťažnosti, ktoré boli mestskému súdu sťažovateľom predložené 13. augusta 2023. Mestský súd predložil sťažnosť spolu so spisovým materiálom na rozhodnutie krajskému súdu 21. augusta 2023. Krajský súd rozhodol o uplatnenej sťažnosti 28. augusta 2023 druhostupňovým väzobným rozhodnutím, ktoré bolo doručené sťažovateľovi 20. septembra 2023.

7. V súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že bolo povinnosťou príslušného prokuratúra predložiť mestskému súdu jeho žiadosť o prepustenie z väzby do piatich pracovných dní od jej uplatnenia, ústavný súd poukazuje na znenie § 79 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu a ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania, najneskôr do piatich pracovných dní po predložení celého dosiaľ získaného spisového materiálu, so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. Zo znenia dotknutého ustanovenia Trestného poriadku je zjavné, že interpretácia sťažovateľa je celkom nesprávna, pretože momentom, od ktorého sa uvedená lehota počíta, nie je samotné uplatnenie žiadosti, ale je ním moment predloženia „celého doposiaľ získaného spisového materiálu“. V danom prípade je tak potrebné v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu i ESLP (napr. rozsudky vo veci Fedorenko proti Rusku z 20. 9. 2011, č. 39602/05 a Mooren proti Nemecku z 9. 7. 2009, č. 11364/03) zohľadniť aj individuálne okolnosti veci, a to tú okolnosť, že po samotnom predložení žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby okresnej prokuratúre bolo nevyhnutné, aby si dozorkonajúci prokurátor pre účely jej náležitého posúdenia najprv zabezpečil potrebný spisový materiál (vyšetrovací spis vedený políciou), tak ako mu to ukladá aj samotný Trestný poriadok. Vzhľadom na uvedenú okolnosť možno celkovú dobu (pätnásť dní), po ktorú sa vec sťažovateľa od uplatnenia samotnej žiadosti až do jej predloženia mestskému súdu nachádzala u príslušného orgánu činného v trestnom konaní, hodnotiť ako akceptovateľnú, neporušujúcu požiadavku urýchleného prejednávania väzobných vecí.

8. Mestský súd, ktorému bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby predložená 28. júla 2023, prvostupňové väzobné rozhodnutie z 9. augusta 2023 doručil sťažovateľovi 10. augusta 2023 a po tom, čo mu bolo predložené písomné odôvodnenie sťažnosti 13. augusta 2023, predložil sťažnosť na rozhodnutie krajskému súdu 21. augusta 2023, teda s odstupom dvadsaťštyri dní od predloženia samotnej žiadosti sťažovateľa. Čistá celková doba konania pred okresným súdom (po odpočítaní dvoch dní, ktoré treba prirátat' na vrub sťažovateľovi koncipujúcemu písomné odôvodnenie sťažnosti) tak predstavuje dvadsaťdva dní. Po predložení sťažnosti a spisového materiálu 21. augusta 2023, keď bol krajský súd objektívne spôsobilý vo veci sťažovateľa rozhodovať, vydal svoje rozhodnutie 28. augusta 2023 a sťažovateľovi ho doručil 20. septembra 2023, teda s odstupom tridsiatich dní od predloženia veci sťažovateľa krajskému súdu. Krajský súd vo väzobnej veci sťažovateľa teda konal po dobu tridsať dní.

9. V zmysle citovanej judikatúry je doba nepresahujúca na jednom stupni konania lehotu jedného kalendárneho mesiaca z hľadiska záruk poskytovaných namietanými čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru štandardne akceptovateľná. Ako vyplýva z predchádzajúcich informácií, v posudzovanom prípade sťažovateľa skutočná dĺžka prvostupňového konania neprekročila

odporúčanú lehotu, keďže konanie trvalo celkovo dvadsaťdva dní. Celkovú dobu prvostupňového rozhodovania mestského súdu tak hodnotí ústavný súd ako na prvý pohľad akceptovateľnú, neporušujúcu požiadavku urýchleného prejednávania väzobných vecí. Pokiaľ ide o druhostupňové konanie, aj v tomto prípade je celková doba konania (tridsať dní) v zmysle ustálenej judikatúry ešte akceptovateľná, neporušujúca požiadavku urýchleného prejednávania väzobných vecí. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa javí námietka sťažovateľa o porušení požiadavky urýchlenosti rozhodovania jeho väzobnej veci v rámci prvostupňového a druhostupňového väzobného konania pred mestským súdom a krajským súdom ako zjavne neopodstatnená.

10. Rovnako ako neopodstatnená sa javí ústavnému súdu aj argumentácia sťažovateľa o priet'ahoch spôsobených orgánmi činnými v trestnom konaní v rámci prípravného konania predstavujúceho ku dňu podania žiadosti o prepustenie z väzby dobu ani nie dvoch mesiacov. Podľa vyjadrenia sťažovateľa tieto nekonajú v jeho trestnej veci s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Stanovisko tak okresného súdu, ako aj krajského súdu prezentované v prvostupňovom väzobnom rozhodnutí a druhostupňovom väzobnom rozhodnutí, podľa ktorého je postup označených orgánov činných v trestnom konaní v súlade s § 2 ods. 6 Trestného poriadku, je náležite podporené popisom úkonov prípravného konania v písomnom stanovisku dozorkonajúceho prokurátora z 28. júla 2023 a tiež v jeho ústnom vyjadrení počas väzobného výsluchu, ktorých prehľad v rozhodnom období, ktoré bolo predmetom posudzovania väzobných súdov, ako aj v časovo nasledujúcom období určite nesvedčí o pasivite v konaní, tak ako to tvrdí sťažovateľ v ústavnej sťažnosti.

11. Vychádzajúc z prezentovaných záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

12. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu